

OVERDENKING

Er moest een psalm in vandaag, vond ik, al stond die niet op het rooster. Ik houd van de psalmen. Daarin wordt gesmeekt, gehuild, gejubeld en gescholden, getwijfeld en beleden, gezegend en vervloekt. Alle registers worden er open getrokken. Alles wat er in mensen leeft komt naar buiten.

Deze psalm wordt door Huub Oosterhuis op een wel heel vrije manier weergegeven. Eigenlijk is psalm 112 één grote lofzang op de rechtvaardige, met de verzekering: wie goed doet, goed ontmoet. Goedheid wordt beloond, de rechtvaardige wordt door God gezegend met een goed leven en kwaadwilligheid delft uiteindelijk het eigen graf.

Zou het? In de wereld van dit moment lijken nogal wat kwaadwilligen heel ver te komen met hun verregaande pogingen de wereld naar hun hand te zetten. Autocraten, machtige techbedrijven, allerlei verspreiders van desinformatie en haatzaaiers opereren met succes.

Het duidelijke verband dat de psalmist ziet tussen goed en rechtvaardig zijn en dat het je goed gaat in het leven, wordt hier door Oosterhuis een beetje los getrokken. Hij zet het meer naast elkaar. Het verlangen naar geluk, persoonlijk welzijn, alles wat je graag zou willen krijgen in het leven aan de ene kant, en het verlangen om goed te zijn, betrouwbaar, trouw, rechtvaardig en mededogend aan de andere kant.

Door de manier waarop hij de psalm weergeeft krijgt het kwaad meer gewicht. Zo hoorden we zelfs: *Een duistere zaak is de wereld*, dat is nogal een uitspraak. En: *gierig wreed zelfzuchtig dezen en genen*.

Maar dan ook: *maar er zijn mensen van licht. Er zijn mensen die geven en delen*. En: *er zijn mensen die de doem doorbreken*.

Wie zijn die mensen? Horen wij daarbij, zoals we hier nu in de kerk zijn verzameld? Dat kan nogal aanmatigend klinken. De kerk kon en kan zich wel zo gedragen, alsof kerkmensen het beter zouden weten en beter zouden zijn dan andere mensen, en dat licht voor zichzelf opeisen.

Terwijl er ook door kerken kwaad is gedaan en er binnen kerken heel wat onderlinge onmin is geweest en nog is. We kunnen daar helaas over meepraten. We zullen het ook niet ontkennen. Als kerk zijn we gelukkig wel een stuk bescheidener geworden.

Maar toch. Mensen van licht, mensen die geven en delen, mensen die boven zichzelf uit weten te stijgen, mensen die oprecht het goede zoeken, al vliegen ze soms ook uit de bocht, mensen die eerlijk zijn over hun beperkingen, -die mensen ben ik er hier in de afgelopen jaren ruimschoots tegen gekomen. Een zegen zijn zulke mensen, ik trek me aan hen op.

En wat er hier in de kerk steeds weer gebeurt is dat er woorden worden gesproken, woorden die werken ten goede, die je hart versterken en je geweten scherpere. *Gelukkig wie ze zoekt te horen en leeft om ze te volbrengen*. Hier in de kerk worden we uitgenodigd tot dat zoeken. Christus nodigt ons uit. Het beeld van dat wortelkruis symboliseert voor mij die uitnodiging, de open armen van de Mensenzoon die de gebrokenheid van deze wereld heeft gedeeld en gedragen. Die alles weet van pijn, verdriet, mislukking, falen, van kwaad en woester kwaad. Maar die dwars daar doorheen en daar bovenuit ons uitnodigt, elke dag weer, ieder van ons, om het goede te zoeken, erin te geloven, eruit te leven.

Hier in de kerk mogen we elkaar zien en ontmoeten als mensen die zich daar allemaal daartoe uitgenodigd weten. Ieder geeft daar op eigen wijze uiting aan. In de brieflezing, die wel op het leesrooster staat, wordt die verscheidenheid met een heel sprekend beeld onder woorden gebracht. Een lichaam met allemaal verschillende delen. Ieder apart, zo staat er, en ik vind dat heel mooi gezegd, zijn we elkaars lichaamsdeel.

Want als het goed is, -als het goed is- beconcurreren we elkaar niet, maar versterken we elkaar met wat we in huis hebben. En ook dat heb ik in de afgelopen jaren volop mogen ervaren in deze gemeenschap. Hoe mensen zich inzetten voor het grote geheel met wat zij in te brengen hebben. En dan kan de een kan goed praten, de ander goed luisteren, weer een ander goede vragen stellen. Is de een vindingrijk, de ander behulpzaam en geduldig, kan de een prachtige muziek maken of toneel spelen, en is een ander superhandig. En het een is echt net zo nodig als het ander. Het mooie van een gemeenschap als de kerk deze is dat gedeelde besef.

Tegelijk is kerk zijn in deze tijd niet eenvoudig, door de verandering van de samenleving, de krimp en alle vragen die dat mee zich bijbrengt. Kan en moet het anders en hoe dan? En onze gemeente -vandaag kan ik dat nog zeggen, onze gemeente- zit op dit moment in een bijzondere lastige situatie, die veel vraagt, en veel onenigheid en frustratie en verdriet geeft. De toekomst is onzeker.

Ik stap nu uit deze situatie, met dubbele gevoelens en op dat punt een bezwaard gemoed. Maar ook met dankbaarheid voor heel veel goeds dat ik heb mogen ervaren en waar ik jullie uit de grond van mijn hart voor wil bedanken. Hoe de toekomst er ook uit zal zien, dat goede zal niet verloren gaan, maar doorwerken. De bron van woorden die werken ten goede, je hart versterken en je geweten sterken, blijf daar uit putten.

Blijf zoeken om die woorden te horen en leven om ze te volbrengen. Want dat maakt pas echt gelukkig, dat geeft de diepste vreugde en voldoening. En blijf elkaar zoeken, waarderen, serieus nemen, -wat soms ook betekent elkaar bevragen en een spiegel voorhouden, uit liefde. Heb elkaar lief. Laat jullie liefde oprecht zijn en wees het goede togedaan.

